

De nya eftertaxeringsreglerna

I föregående häfte av tidskriften anmärktes att olika uppfattning framkommit rörande huruvida de av 1955 års riksdag beslutade ändringarna i fråga om eftertaxering skulle tillämpas retroaktivt.

Departementschefen har i en nyligen framlagd proposition med förslag till ny taxeringsförordning förordat vissa ytterligare ändringar av eftertaxeringsreglerna samt anfört bl. a. följande beträffande ikraftträdandet av de nya även om de år 1955 antagna reglerna (prop. 150/1956 s. 315 f) :

”Beträffande eftertaxering föreslår de sakkunniga vissa ändringar av innebörd bl. a. att bestämmelserna i ämnet flyttas från kommunalskattelagen och övriga skatteförfattningar till den nya taxeringsförordningen. Vidare förordas, att frågor om eftertaxering skall väckas i prövningsnämnd och att förfarandet utformas i anslutning till besvär förfarandet. Dessa förslag, som endast mött få erinringar, kan jag tillstyrka. Den av besvärssakkunniga väckta tanken att sammanarbeta eftertaxering och extraordinära besvär till ett enhetligt extraordinärt rättsmedel kan i och för sig synas tilltalande. De i betänkandet föreslagna reglerna innebär också att instituten i fråga, som båda reglerar möjligheterna att i efterhand vinna rättelse i laga kraftvunna taxeringar, närmas till varandra. Att helt sammanarbeta de nu ifrågakvarande bestämmelserna synes dock ej böra ske.

I kammarrättens yttrande har framhållits att de föreslagna bestämmelserna

måste anses innebära, en skärpning av eftertaxeringsinstitutet samt att de därför inte bör erhålla retroaktiv tillämpning. Denna mening kan jag inte biträda. Oavsett huruvida förslaget kan anses innebära någon skärpning, bör hållas i minne att eftertaxeringsbestämmelserna i sak är av processrättslig natur. De reglerar, som nyss antytts, möjligheterna för det allmänna att i särskild ordning vinna rättelse i taxeringar, som blivit oriktiga, därför att de grundats på felaktiga uppgifter från den skattskyldige eller på ett material, som eljest genom åtgöranden eller underlåtenhet från hans sida blivit oriktigt eller ofullständigt. Av allmänna rättsgrundsatser torde följa, att ny processlagstiftning skall äga tillämpning även på förhållanden som i tiden ligger före lagstiftningens ikraftträdande. Undantag från denna regel föreskrives i allmänhet endast på grund av processtekniska eller därmed jämförliga skäl. Jag får i detta sammanhang erinra om att lagen den 27 juni 1939 om särskilda rättsmedel gjordes tillämplig även på domar och beslut, som meddelats före denna lags ikraftträdande, och alltså även till den del lagen öppnade ökade möjligheter att få till stånd en prövning i efterhand av domar och beslut som vunnit laga kraft. Motsvarande är fallet med de ändringar i eftertaxeringsinstitutet som beslöts vid 1955 års riksdag. ”

Riksdagens och skattedomstolarnas ståndpunktstagande återstår.

D. H.